

BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm000168

Dane szczegółowe

Właściciel: **Fiodor**
Kraj: **Polska**
Okres historyczny: **Królestwo Polskie (Polska)**
Znaleziono: **b.d.**
Materiał awersu: **mosiądz**
Materiał rewersu: **g.jednorodny**
Wykończenie: **srebrzony**
Sygnowanie: **BIERTUMPFEL**
Wytwórca: **BIERTUMPFEL Fr. (Warszawa)**
Średnica: **24.0 mm**
Typ uszka: **dрут**
Rant: **●||-**
Profil: **(- jednowarstwowy, wypukły**

Występujące elementy

- korona [zamknięta]
- orzeł

Przeznaczenie

- wojskowy

Ostatnia aktualizacja: **2017-07-04 13:44**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2024.07.17

Opis guzika btrm000168

Polski guzik wojskowy z okresu Królestwa Polskiego

© buttonarium.eu

Awers przedstawia orła w koronie zamkniętej, z podwójnym, wypukłym rantem na obrzeżu guzika.

Rewers sygnowany: F. BIERTUMPFEL w WAR:

Przeznaczenie i datowanie

Według Wal. Bagińskiego guziki tego typu nosili: *Generałowie, adjutanci, sztab główny, sztab kwat. gen., oficerowie na reformie, korpus kadetów i administracja wojenna, mieli guziki białe (srebrne lub posrebrzane) z orłem. (Rys. 26 do 36)*. Guziki te obowiązywały w okresie od ok. roku 1815 do 1831/1832 roku, czyli do upadku Powstania listopadowego.

Uwaga

W książce *GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów* (Boczkowski, Jaroszyński-Wolfram, Gładki - Warszawa 1999) autorzy, na 28 stronie, dzielą guziki z orłami na dwa rodzaje:

- **guziki z orłem o "szyi wygiętej"** - guziki srebrne dla generałów, oficerów sztabowych i adjutantów, o kształcie wypukłym, z wyrazistym, wytłoczonym wypukło (*en relief*) orłem w koronie, o wrzecionowatym tułowi i wygiętej szyi, o pełnych i masywnych kształtach. Wykonane ze srebra, mosiądzu srebrzonego lub mosiądzu pokrytego srebrną blaszką, o średnicy: duże 26 mm i małe 18 mm.
- **guziki z orłem o "szyi prostej"** - guziki srebrne dla urzędników administracji wojskowej i profesorów, o kształcie płaskim, z odmiennym wizerunkiem orła w koronie o prostej szyi, mniejszym i delikatniejszej budowy. Wykonane także ze srebra, mosiądzu srebrzonego lub mosiądzu pokrytego srebrną blaszką oraz białego metalu, o średnicy: duże 24 mm i małe 18 mm.

Niestety nie podano źródła powyższej informacji. Analizując rysunki guzików z orłami z okresu Królestwa Polskiego zaprezentowane w broszurze Bagińskiego (odnośnik poniżej) można dojść do wniosku, że wszystkie białe guziki z orłami były przeznaczone dla generałów, adjutantów, kadry sztabu głównego, kadry sztabu kwatermistrzostwa generalnego, oficerów na reformie, korpusu kadetów oraz kadry administracji wojennej.

Źródła

- [Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska](#)
- [Bagiński Wal. - DAWNE GUZIKI POLSKIE, Kraków 1899](#)
- [Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999](#)
- [Gembarzewski Br. - Rodowody pułków polskich i oddziałów równorzędnych od 1717 do 1831, Warszawa 1925](#)
- [Gembarzewski Br. - Wojsko polskie : Królestwo Polskie : 1815-1830, Warszawa 1903](#)
- [Krupop D. - GUZIKI MUNDUROWE 1792-1945 tom 1, Łódź 2011](#)
- [Rocznik wojskowy Królestwa Polskiego na lata 1817-1827 oraz 1829-1930](#)
- [Wikipedia.pl - Korpus kadetów \(Polska\)](#)
- [Wikipedia.pl - Królestwo Polskie \(kongresowe\)](#)
- [Wikipedia.pl - Mundur Wojska Polskiego Królestwa Kongresowego](#)
- [Wikipedia.pl - Powstanie listopadowe](#)
- [Wikipedia.pl - Wojsko Polskie Królestwa Kongresowego](#)
- www.ojczyzna-suwalczyzna.pl - Guziki wojskowe z okresu Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego

Wytwórca: BIERTUMPFEL Fr. (Warszawa)

Fryderyk Biertümpfel był wytwórcą guzików w okresie Królestwa Polskiego, jego *Fabryka Guzików Metalowych, Herbowych i Wojskowych* istniała w latach 1832-1869 w Warszawie przy ulicy Senatorskiej, w nieruchomości oznaczonej numerem hipotecznym 460.

Ciekawostka

Numerowi 460 odpowiadała nieruchomość znajdująca się na ul. Senatorskiej, a dokładniej, był to Pałac, który w 1854 roku należał do Anny Schütz. Prawdopodobnie przy pałacu, na tej samej działce znajdowały się jakieś pomieszczenia, które były wynajmowane. Pod tym numerem w 1854 roku był zameldowany Herman Biertümpfel, czyli syn Fryderyka, również guzikarz^[1].

Ciekawostka

Na guziku **btrm008229** występuje ciekawa sygnatura tego wytwórcy, a mianowicie przed imieniem i nazwiskiem umieszczono litery AO oraz dwukropki - co to oznacza, nie wiadomo.

Źródła

^[1]Kurjer Warszawski - nr 157 z 14.07.1863 r. - ogłoszenie, strona 6

● MUNCHHEIMER, BIERTUMPFEL, MASS oraz inni wytwórcy guzików

● Boczkowski W., Jaroszyński-Wolfram M., Gładki K. - GUZIKI Przewodnik dla kolekcjonerów, Warszawa 1999

- Gładki K. - GUZIKI, Wykaz producentów, firm grawerskich, jubilerskich produkujących guziki, Łódź 2011
- Taryffa domów miasta stołecznego Warszawy i przedmieścia Pragi według nowego podziału - Warszawa 1832
- Skorowidz mieszkańców miasta Warszawy z przedmieściami na rok 1854 - Warszawa 1854

Numery hipoteczne:

<http://www.polona.pl/item/516874/15/>

<http://www.przodkowie.com/warszawa/index.php?dom=2043&view=item>

Przy opracowaniu opisu wykorzystano informacje od użytkowników oraz wnioski z analizy guzików w Buttonarium.

*Jeśli chciałbyś coś dodać do tego opisu, to napisz poniżej komentarz. **Nie zapomnij podać źródeł tych informacji.***

Ostatnia aktualizacja: **2018-05-02 00:31**

Plik wygenerowano ze strony www.buttonarium.eu 2024.07.17